

ressò mont-roigenc

COSES D'ABANS (2)

Martí Rom
www.martirom.cat

01-09-2024

Continuem amb més bocins de Mont-roig.

La Pobra d'en Taudell i Ramon de Ferran Biosca (1737)

Ramon de Ferran Biosca, entre el 1737 i 1742, aconseguí el senyoriu de la Pobra d'en Taudell¹. Els jurats de Mont-roig havien passat el seu domini a Josep Nolla (de Mont-roig), a Josep Claramunt i a Josep Sales, corders de Tarragona, per 2.500 lliures.

El 1740 se n'arrendà la meitat a Rafael Gombau, apotecari de Mont-roig, per quatre anys i al preu de 340 lliures².

El senyoriu de la Pobra d'en Taudell fou revenut a l'Ajuntament el 14 d'agost de 1752 a canvi d'una renda anual fixa fins al 1775³.

Gitanos a Mont-roig (1738 a 1785)

L'arribada dels gitanos a Espanya es va produir a Catalunya cap al 1415. És l'època de la seva expansió per Europa. El seu origen llunyà es troba a la regió d'Uttar Pradesh, al nord de l'Índia. Pensaven que procedien d'Egipte i els anomenaven "egyptians" que va acabar derivant cap a "gitanos". En algunes contrades europees se'ls coneix com "zingars" o "romanís". En el segle XV, a Catalunya, els hi deien "boemians", doncs pensaven que procedien de Bohèmia (a l'actual República Txeca). A la península ibèrica, posteriorment, sovint ells mateixos es diuen "calé" (negre en llenguatge caló), donat el color fosc de la seva pell.

Eren grups de poques persones que seguien a una mena de cap de colla, que vestien d'una manera exòtica i que, originalment, es dedicaven a fer espectacles amb balls i animals.

Els Reis Catòlics, a continuació de l'expulsió dels jueus, el 1492, fan lleis que els intenten imposar el sedentarisme. Estan mal vistos, doncs, entre d'altres coses, no es confessen, no combreguen, mengen carn durant la Quaresma... Després de l'expulsió

¹ Sobre La Pobra d'en Taudell consulteu el llibre "Història de Mont-roig" de Francesc Riba i Mestre (Centre d'Estudis de la comarca de Reus, 1983), pàg. 108.

² Vegeu el llibre "Història de Mont-roig" de Francesc Riba i Mestre (Centre d'Estudis de la comarca de Reus, 1983), pàg. 115.

³ Informacions del llibre "Rics i poderosos, però no tant. La noblesa a Tarragona i comarca al segle XVIII" de Salvador-J. Rovira Gómez (Cercle d'Estudis Històrics i Socials Guillem Oliver del Camp de Tarragona / Publicacions URV, 2019).

dels moriscs (1609 a 1613), els gitanos quedaran com l'exemple del desordre moral, laboral i cultural. També hi ajuda el diferent color de la pell, de la llengua en la que parlen o com van vestits. Són nòmades i van en grup. Això els fa ser sospitosos de qualsevol desori o acte delinquant.

A finals del segle XVIII se'ls anomena “vagos” i “vagabundos”.

A Catalunya en el cens de 1785 hi consten 214 famílies amb un total de 918 persones. On n'hi havia més era a la província de Tarragona (320), seguida per Girona (200), Tortosa (100), Lleida (90), Mataró (36), Vilafranca del Penedès (27), Puigcerdà (14) i Vic (10). Era una població bàsicament jove. Cada matrimoni tenia una mitjana de tres fills.

En el llibre “Els gitanos a Catalunya al segle XVIII” de Bernard Leblon (Alda Talent)⁴ es comenta que el 1738 “el batlle i els consellers de Cambrils voldrien alliberar la ciutat d'almenys tres de les cinc famílies que hi viuen. Al·leguen que els habitants de la localitat són massa pobres per poder mantenir tants gitanos i proposen que s'enviïn les famílies a poblacions veïnes més importants, com ara Mont-roig i Vila-seca...”.

En el llibre “El gran fichero de los gitanos de España (siglos XV a XVIII). Historia de un genocidio programado” de Bernard Leblon (Asociación de Enseñantes con gitanos, 2017), pàg. 183, hi trobem a Pedro Malla que, anterior a 1783, vivia a “Montroig (Tarr)” i era pagès. Estava casat amb Rosa Escuder, de Figueres (Girona). Tenien quatre fills: José, Teresa, Felipe i Antonio. No sabem on varen néixer.

Posteriorment a 1783 van a viure a Vilafranca del Penedès. Ara aquell Pedro Malla, el cap de família, consta com jornalero. S'esmenten nous fills: Maria, Rosa i Narciso.

En el mateix llibre⁵ hi ha un mapa de la província de Tarragona on s'esmenten les poblacions on hi havia gitanos. Principalment, era a l'àrea de Tarragona, Reus, La Canonja i Vila-seca. També n'hi havia un bon nombre a Valls i Tortosa. En menor quantitat al Vendrell, Ulldemolins. I, finalment, a Aldover, Móra d'Ebre i Mont-roig.

A la mateixa època també en trobem citats d'altres.

En el text “Escritos sobre gitanos”⁶ comenta un fet d'una

⁴ Pàg. 65.

⁵ Pàg. 39.

⁶ “Escritos sobre gitanos” d'Antonio Gómez Alfaro, editat per “Asociación de Enseñantes con Gitanos” (2005), pàg. 81. Es pot trobar a Internet.

família gitana a Mont-roig.

“El jefe de esta familia, Francisco Antonio Ximénez, de cuarenta y cuatro años, se dice esquilador y natural de Alcover (Tarragona), que se había casado en Reus con Teresa María de Malla, de cuarenta, natural de Cambrils y criada en el citado Reus. La Teresa estuvo antes casada, y de este matrimonio llevaba un hijo, Juan Mercader, de diecisiete años al tiempo del proceso. Del matrimonio con Francisco Antonio tenía cuatro más: Pedro de doce años; Angela, de once; Joaquina de nueve, y Cosme, de siete. Al ser apresados dijeron haber perdido el pasaporte que les dieran en Montroig para viajar en busca de mejor lugar donde ganarse la vida...”. Deurien haver viscut algun temps al poble.

Aquesta “Teresa María de Malla” bé podria ser la filla d’aquell Pedro Malla que esmentàvem en el llibre anterior. Hem de dir que, amb el cognom Malla, n’he trobat un grapat escampats per tota Espanya i alguns per la província de Tarragona.

S’hi diu que foren engarjolats a Sòria i que els varen imposar de tenir una residència fixa; aleshores es varen establir a Saragossa (al carrer “de los Clavos”). També que aquell fill gran, Juan Mercader, havia nascut a “Bordias del Campo (?)”; deu ser les Borges del Camp. Aquest, fou reclutat el 9 de febrer de 1785, pel regiment de “Infantería de la América”, “se señalaba que no se hiciera constar su condición de gitano, pues no se le daba este destino en calidad de pena, sino por remediar su situación miserable”.

Més antigament, el 1472 i 1477, segons el llibre “Història de Mont-roig” de Francesc Riba i Mestre, s’esmenta que possiblement hi havia temporalment gitanos a Mont-roig. “Pagareu als Boemians per amor de Déu i perquè no ens entressin a la Vila 14 lliures...”. Afegeix: “Boemians o Bomians foren una espècie de gent que vingué de fora regne i anaven enganyant dient bona ventura com fan entre nosaltres actualment aqueixa espècie de gent anomenats gitanos, dels quals d’aquests gitanos descendeixen... Es feren molts esforços per treure’ls de Catalunya posant-los les majors penes...”⁷.

Orgue de l’església de Mont-roig (1743)

En el text “L’orgueneria a Catalunya (1688-1803). Catalogació, descripció i estudi de documents contractuals” de Miquel González Ruiz, s’hi diu que Antoni Cases fou el constructor del nou orgue de l’església. El contracte amb l’Ajuntament es fa el 2 de febrer de 1743.

El reusenc Antoni Cases fou un prestigiós constructor d’orgues que, entre d’altres, va bastir els de Riudoms, Vallbona de les Monges, Cervera, Guimerà; renovà, entre d’altres, el de Tarragona... El seu fill, “Joseph de las Casas”, el 1771 va construir el del Escorial.

La Poble d’en Taudell i Pere Ribalta Torredemer (1759)

⁷ Llibre “Història de Mont-roig” de Francesc Riba i Mestre (Centre d’Estudis de la comarca de Reus, 1983), pàg. 171.

Pere Ribalta Torredemer es va casar el 1759 amb Josepa Batlle Alió, filla de Francesc Batlle i Francesca Alió (viven a Vilaverd). Josepa Batlle aportà al casament una masia de 150 jornals de la Pobla d'en Taudell⁸.

Pere Ribalta Torredemer era notari. De l'any 1756 al 1758 va exercir a Vilallonga del Camp i Mont-roig. Va morir el 21 d'agost de 1766 sense descendència.

La seva germana Teresa Ribalta Torredemer es va casar amb Jacint Rovira, apotecari⁹ de Mont-roig, però establert a Barcelona¹⁰.

Els Ferratges i el plet de Mont-roig i Pratedip (1794)

A vegades cercant pomes també hi trobes peres. Vaig trobar una acta notarial referent a una cessió d'unes terres “de la partida de la Plana o Terras Novas” d'una sogra, Maria Teresa Casañas (de Sitges) al seu consogre Josep Ferratges Sahuets (de Mont-roig) i al seu fill Joan Baptista Ferratges Jordi (també de Mont-roig)¹¹. Era una compensació de la dot de Bernarda Ballester Casañas, filla de la primera, al casar-se amb aquell fill esmentat, Joan Baptista Ferratges Jordi. “Sis-centas lliures moneda barcelonesa a bon compte del dot que prometí donar y pagar a Bernarda Ferratges y Ballester¹², ma filla...”.

Posem fil a l'agulla. Aleshores, Maria Teresa Casañas¹³ era vídua de Francesc Ballester (metge), eren de Sitges. Havien tingut a Bernarda Ballester Casañas que es casaria amb Joan Baptista Ferratges Jordi. Aquest era notari de professió i secretari de l'Ajuntament de Mont-roig (1790-1811)¹⁴. A l'acta notarial el descriu com “discret” i diu que era “notari públich y reial”.

El pare d'aquest era aquell esmentat Josep Ferratges Sahuets¹⁵. “Familiar de número del Sant Ofici de la Inquisició”, diu l'acta notarial.

Joan Baptista Ferratges Jordi i la sitgetana Bernarda Ballester Casañas tindrien a Joaquim, Clara¹⁶, Bernarda¹⁷, Carme i Ferran.

⁸ Sobre La Pobla d'en Taudell consultar el llibre “Història de Mont-roig” de Francesc Riba i Mestre (Centre d'Estudis de la comarca de Reus, 1983), pàg. 108.

⁹ Farmacèutic.

¹⁰ Informacions del llibre “Rics i poderosos, però no tant. La noblesa a Tarragona i comarca al segle XVIII” de Salvador-J. Rovira Gómez (Cercle d'Estudis Històrics i Socials Guillem Oliver del Camp de Tarragona / Publicacions URV, 2019).

¹¹ “El manual de Joan Pau Ferrer i Sala, notario de Sitges (1794-1796)”, volum I, de Carme Muntaner Alsina (Pagès Editor / Fundació Noguera, 2014), pàg. 400.

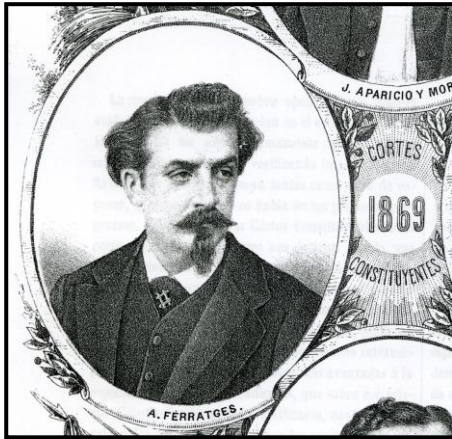
¹² Aleshores la dona casada assumia com a primer cognom el del marit (Ferratges) i el seu (Casañas) s'afegia com a segon cognom.

¹³ A vegades he trobat “Cassanyes”.

¹⁴ Va morir en aquell famós afer de la Guerra del francès. Afusellat, junt amb altres dos mont-roigencs, el 13 de juny de 1811, dia de Corpus i de Sant Antoni de Pàdua, al camí de Cambrils, a “l'hort del Riba” (el “mas del Tita”). Vegeu el llibre “Mont-roig en el segle XIX: un temps convuls” de Martí Rom (Arola Editors, 2022), pàg. 21.

¹⁵ Els seus pares eren Josep Ferratges Nolla i Gertrudis Sahuets. Es va casar el 1765 amb Rosa Jordi Mestre, de “cal Jordi”.

¹⁶ Aquesta, es casaria amb el mont-roigenc Miquel Martí Boronat, un important notari carlí que actuà fonamentalment a la Guerra dels Malcontents (1827), preàmbul de la Primera Guerra Carlina (1933 a

Aquest darrer, Ferran Ferratges Ballester, seria “l'americano” que aniria a Santiago de Cuba, el 1828. Allà es va casar, el 1838, amb Magdalena Mesa Fàbregas i tindrien, entre d'altres a Antoni Ferratges Mesa (1840-1909), que seria el primer marquès de Mont-roig¹⁸.

Tornem ara a aquella acta notarial. Aquella dot matrimonial de Bernarda Ballester Casañas, “sis-centas lliures, es pagaria amb unes terres. Afegeix que aquestes tenen el seu origen en “la cessió que lo magnífich ajuntament de dita vila de Montroig, precehint la venta dels particulars de la mateixa vila, féu a Joseph Martí, Joan Jordi y altres vehins de ella de una extensió de terrenos comunals situats en lo terme de la expressada vila y la partida de la Plana o Terras Novas...”. Diu que la cessió “consta ab acte rebut en poder... de don Gabriel Gimbernat, antes notari públich de la vila de Cambrils y vuy escrivá de càmera de la Real Audiencia de est Principat...”.

Aquesta escriptura, feta a Sitges, du data del 29 de novembre de 1794.

En el capítol “Del plet entre Mont-roig i Prasdip”, del llibre “Història de Mont-roig” de Francesc Riba i Mestre¹⁹, exactament a la pàg. 152 podem llegir: “Estava en aquest esta la causa quan l’Ajuntament, considerant que no tenia permís per gastar fons del Comú per seguir-la i que això li havia causat alguns endarreriments, determinà per donació de part de la mateixa plana a certs veïns d’aquesta vila, i els obligà a costejat el plet fins a la causa definitiva. Això fou acordat i convingut a l’Ajuntament el 10 de juliol del 1785... Els que obligava a costejar la causa foren Joseph Martí, Joan Jordi, Ramon Bargalló, Pere Pau Savall, Francesc Gonsales, Pere Arnal, Josep Pujals i Isidre Llaberia. Firmaren aquesta escriptura o obligació en poder del Dr. Gabriel Gimbernat i Arboç, notari de Cambrils, a 12 de juliol de 1785...”.

A l’escriptura de Sitges (1794) s’esmentava a “Joseph Martí, Joan Jordi y altres vehins...”. Aquests dos primers coincideixen. Queda establert que primer Maria Teresa Casañas i, després, el seu consogre Josep Ferratges Sahuets i el seu gendre Joan Baptista Ferratges Jordi tenien part d’aquelles propietats que estaven en litigi. També recordarem que aquest darrer era secretari de l’Ajuntament.

1940). Vegeu el llibre “Mont-roig en el segle XIX: un temps convuls” de Martí Rom (Arola Editors, 2022), pàg. 68.

A més, aquest era germà d’un avantpassat meu, de Pere Martí Boronat. Set generacions enrere. Vegeu el llibre “Mont-roig en el segle XIX: un temps convuls” de Martí Rom (Arola Editors, 2022), pàg. 197, 214 i 253.

¹⁷ Aquesta, es casaria amb Josep Maria Roig Martí.

¹⁸ Aquesta àmplia nissaga està descrita amb detall al text “El marquès de Mont-roig: A la recerca d’una ombra” del llibre “Mont-roig: esberles d’un mosaic esbocinat” de Martí Rom (Arola Editors, 2019), pàg. 57.

¹⁹ “Història de Mont-roig” de Francesc Riba i Mestre (Centre d’Estudis de la comarca de Reus, 1983), pàg. 141.

Arrendar Herbes (1800)

El “Diario de Barcelona”, del 6 de setembre de 1800, publicava: “Avisos. Quien quiera... arrendar por algunos años las Yervas del término de la villa de Montroig... pagando su precio de entrada con moneda metálica, acuda desde hoy hasta 8 del presente mes al Ayuntamiento de dicha villa, que se le manifestará... las condiciones, y la aprobación del señor Intendente, a fin de acudir la misma villa a su cupo del Servicio extraordinario mandado por S. M.”.

Mossèn Joan Bonal Cortada (el 1803 a Mont-roig)

Nascut a Terrades (Girona) el 24 d'agost de 1769. El 1791 obté el títol de batxiller a la Universitat d'Osca. Estudia Teologia a Barcelona i Saragossa (1792-1795). El 1796 obté el grau de magisteri (Reus). El 1798 es ordenat prevere. El febrer de 1803 es nomenat vicari a Vinyols i els Arcs. I uns mesos més tard de Mont-roig.

Són informacions extretes de l'article de la “Real Academia de la Historia”. A continuació explica que a Mont-roig “hay un hospital del que son patronos el cura y el ayuntamiento. El hospital no tiene renta fija y deja a la piedad del cura la asistencia de la comida y los medicamentos para los pobres enfermos. Buen terreno para explayar Bonal su caridad...”. Continua dient que uns mesos després passarà a vicari de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona. Allí trobarà a Maria Ràfols. Junt amb aquesta fundaran les “Hermanas de la Caridad (de Santa Ana)”.

El 1804 és destinat, amb Maria Ràfols i d'altres “hermanas” a Saragossa. El 1808 pateixen el setge dels francesos (Guerra del Francès, 1808-1814). Allà hi té una actuació remarcable. “El barón de Lejeune, presente entre los sitiadores, recuerda: un día un sacerdote de figura venerable y porte majestoso avanzó hacía nosotros atravesando las trincheras del Arrabal, revestido con sus hábitos sacerdotales y llevando en la mano un crucifijo. Caminaba con paso resuelto y grave, sin preocuparse de los peligros que le rodeaban... Cuando estuvo lo bastante cerca de nuestras avanzadas para hacerse oír, se detuvo y pronunció con voz sólida y firme, en nombre de la religión, una exhortación conmovedora para que desistiéramos de atacar la ciudad que la santísima Virgen del Pilar tenía bajo su divino amparo...”.

Mossèn Joan Bonal Cortada va morir al Santuari de Zuera (Saragossa) el 19 d'agost de 1829.

Maria Ràfols Bruna (Vilafranca del Penedès, 1781- Saragossa, 1853) fou beatificada el 1994 pel papa Joan Pau II.

“**Ressò mont-roigenc**” núm. 47 (3r trimestre 1993), pàg. 37, comentava que s'havia iniciat la causa de canonització de Mossèn Joan Bonal Cortada.

Arrendar carnisseries i herbes (1807)

El “Diario de Barcelona”, del 2 de desembre de 1807, publicava: “La villa de Montroig... para acudir al pago del Real impuesto sobre vino de consumo, ha

proyectado arrendar por quatro años, empezando en primero de 1808 , sus Carnicerías y las Hiervas de todo su dilatado término, que son tan buenas y abundantes como que podrán apacentarse cómodamente veinte y aún más rebaños de ganado lanar y de cría. Quien quiera entender en dicho arriendo, que se presente al Ayuntamiento de aquella villa, o a su Secretario antes del día 24 del presente mes... Se rematará al licitador más beneficioso”.

Una mina als Prats (1809)

En una acta notarial, facilitada pel company Josep Risueño de Reus, del 9 de maig de 1809, el mont-rogenic Joan Baptista Ferratges Jordi²⁰ donava fe de la constitució d’una societat a la partida dels Prats. Comença dient: “En nom de Déu, sia a tots notori...”. Els socis són: Josep Jordi, Josep Cedó²¹, Josep Vicens, Josep Vidiella i Francesc Miralles. “Tots pagesos de la Vila de Montroig...”.

“Els dits otorgants han contribuït à gastos comuns una mina subterranea que trau la boca y hiso à vere en la pesa de terra de Prats propriade dit Jph Jordi situada en lo terme de la Pobladaudell y partida de los Prats de la Cava²² esperant de la aigua que flueix y discorre en y perdita mina refan las vinch pesas de terra de prats que alli consiguan respectivamt...”. Continua: “Perque en lo sucesiu no puga mourerse ni sucitarse quèstió dubte ni disputa alguna y àfi de correr sempre ells dits otorgants y los seus en la bona armonia, y conformitat que fins aquí, han convingut unanima y espontaneamt... baix los pactes ò capitols següents”²³. Són set articles. El resum és que faran parts iguals en les despeses de construcció, obertura, reformes i despeses futures. Els socis tindran prioritat en les possibles futures vendes de la mina. S’esmenta els torns del reg, començant pel Josep Jordi, el diumenge.

Baptista Nogués Grifoll escriu: “L’any 1809, es construí una mina que tenia la boca a la finca de Josep Jordi, situada a la partida dels Prats de la Cava. Aquells anys també es construí una altra mina a les Pobles i partida de Rifà, que tenia la boca a la finca de Miquel Martí, àlies Baltasar...”²⁴.

Signen com a testimonis Domingo Ferratges Prevere i Pere Martí Boronat, pagès de la vila (no sap escriure)²⁵.

Domènec Ferratges Jordi, prevere, era germà del notari. El seu pare, Josep Ferratges Sahuets fundà el 1794 la capellania de Sant Josep per al seu fill, Domènec. “Quan Josep

²⁰ L’hem trobat a l’apartat “Els Ferratges i el plet de Mont-roig i Pratsdip (1794)”

²¹ Possiblement sigui “Sedó”.

²² S’anomemaven els Prats de la Cava aquella contrada de la partida de Les Pobles que anava des de la via del tren fins la mar. Vegeu el llibre “Estudi onomàstic de la vila de Mont-roig del Camp” de Ferran Jové Hortonedà (Ajuntament de Mont-roig del Camp, 1999), pàg. 408. En aquest llibre els anomena “Prats de la Cova”.

²³ Per la seva descripció geogràfica, als Prats de la Cova, no l’he trobada en el llibre “Camins soterrats d’aigua. Les mines d’aigua al terme de Mont-roig” del Grup de Recerca del Centre d’Estudis Montrogencs” (Onada Edicions, 2014).

²⁴ “Notícies històriques de Mont-roig del Camp” de Baptista Nogués Grifoll (Quaderns de la Pixerota, 2017), a la pàg. 176.

²⁵ Fons Notarial de Mont-roig. Signatura 5702. Caixa 32. Anys 1809-1811. Protocol del notari Joan Baptista Ferratges (1790-1811). Full 17.

Ferratges Sahuets va vendre les propietats de Josep Nuet Duran, ell mateix va comprar la que era la Masia del Nuet. En endavant seria el Mas d'en Ferratges (i més tard el Mas Miró). Vist des d'ara sembla clar que, segurament quan l'americano Ferran Ferratges Ballester²⁶ va tornar, la casa es deuria fer de bell nou doncs té un aire colonial. La casa pairal de Josep Nuet Duran, al carrer del Bisbe Macià núm. 23, no es va vendre...²⁷.

Pere Martí Boronat és un avantpassat meu, de sis generacions enrere²⁸. Curiosament, un germà seu, Miquel Martí Boronat, es va casar amb Clara Ferratges Ballester (germana de l'americano Ferran Ferratges Ballester). Aquest mont-roigenc, Miquel Martí Boronat, també fou notari. I un rellevant carlí²⁹.

Maria Rosa Aguiló Aloy. Abadessa (1810-1876)

Nascuda a Mont-roig (1810-1876) fou l'abadessa de les monges benedictines del convent de Santa Clara de Barcelona³⁰. Fou escollida abadessa l'11 de maig de 1855. Ho fou fins la seva mort el 1876.

Tenim constància d'ella pel text "Mallorca en el castillo de Peralada: o cómo vestir un palacio en el siglo XIX" de Inés Padrosa Gorgot (Lda. en Historia del Arte Archivera del Palacio de Peralada) publicat a "MRAMEGH" Núm. 28 (2018), pàg. 139-198. Revista de la "Real Academia Mallorquina de Estudios Históricos, Genealógicos y Heráldicos".

Al paràgraf "El ajuar de la casa y el litúrgico", pàg. 167, llegim: "se dispone de un recibo de las monjas de Sta. Clara de Barcelona, fechado en 1875, según el cual su comunidad ha realizado dos capas, dos dalmáticas con sus cuellos, una toalla, una capita para la cruz, una estola y dos manípulos, todo lo cual suma 274 duros, tres reales y 26 maravedíes. Quien firma es la abadesa: Mª Rosa Aguiló [Aloy] (Montroig del Camp/Tarragona, 1810-1876)...".

Des d'antic, les monges benedictines tot i viure en comunitat compartint pregàries, reunions i els menjars els dies festius, tenien estances pròpies, les rendes que havien aportat i també serventes que no eren religioses. En general feien vida a part. El 18 d'octubre de 1855 la nova abadessa, la mont-roigenca Maria Rosa Aguiló Aloy, que tan sols feia sis mesos que ho era, aconseguí que les monges acceptessin fer realment una vida comunitària. Varen lliurar les rendes particulars al convent i es van acomiadar les serventes. Aquestes havien de ser també monges.

Joaquim Pascual, un mont-roigenc missioner a Filipines (1813-1863)

²⁶ Ferran Ferratges Ballester era fill del notari Joan Baptista Ferratges Jordi i Bernarda Casañas. Aquell Josep Ferratges Sahuets era el seu avi.

²⁷ Llibre "Mont-roig: esberles d'un mosaic esbocinat" de Martí Rom (Arola Editors, 2019), pàg. 94.

²⁸ Vegeu el text "La nissaga Martí de cal Panadero (1)" del llibre "Mont-roig. D'altres esberles d'un mosaic esbocinat" (Arola Editors, 2023), pàg. 214.

²⁹ Vegeu el llibre "Mont-roig: En el segle XIX: un temps convuls" de Martí Rom (Arola Editors), pàg. 68.

³⁰ L'actual edifici de l'Arxiu de la Corona d'Aragó (carrer dels Comptes núm. 2 de Barcelona).

En el text “Des de Xina a Regencós. Correspondència familiar del bisbe missionista Vicenç Carreras, O. P. (1830-1867)” de J. M. Puigvert, del “Estudi General (Revista de la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona)” núm. 21 (2001), pàg. 332, s’hi esmenta Joaquim Pascual (1813-1863) de “Monroig (Tarragona)” que va arribar a l’Àsia (no concreta on) el 1842. És a dir, tenia 29 anys.

L’autor diu que aquesta informació procedeix del llibre “Compendio de la reseña biográfica de los religiosos de la Provincia del Santísimo Rosario de Filipinas desde su fundación hasta nuestros días” del P. Hilario Maria Ocio Viana (Manila, Filipinas, 1895).

He trobar aquest llibre a Internet. Està digitalitzat per la Universitat de Michigan (USA). Diu que Joaquim Pascual va néixer el 19 d’agost de 1813 i va professar el 23 de novembre de 1829, tenia tan sols 16 anys. Estava al convent de Sant Domènec de Tarragona³¹. Era un frare dominic. Va arribar a Manila i el varen enviar a les missions d’Ituy i Paniqui. L’11 de setembre de 1843 fou nomenat vicari de Caríg. El 10 de juliol de 1845 el van assignar a Tuguegaraó i el 20 d’agost a Malaueg. El 1851 a Iguig i Amúlung. El 1859 a Cabágan (al nord de Filipines) on va morir el 26 d’octubre de 1863. Estava a punt de tornar a Espanya.

³¹ L’antic convent de Sant Domènec (i casa de les Beates) estava a l’actual plaça del Pallol.